

Ecset és zongora

2010 május 12. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Tizenegy kilométerre északra található a volt Sopron vármegyei Doborján (Raiding) Fels?pulyától. Ez a ma kilencszáz lelkes, csinos kis település Liszt Ferenc szül?faluja. A szül?házat nem nehéz megtalálni, itt minden nyíl arra mutat. A kovácsoltvas bejárati kapu fölött Madonna-szobor és latin nyelv? felirat látható, amely arra emlékeztet, hogy az épület egykoron az Esterházy-birtokhoz tartozott.
Liszt Ferenc édesapja, Liszt Ádám 1798-tól volt az Esterházy család gazdatisztje. A doborjáni uradalomba három évvel az egyetlen fiú megszületése el?tt, 1808-ban került. A zeneileg m?velt édesapa volt Liszt Ferenc els? zongoratanára. Az alig hatéves fiú rendkívüli zenei tehetséget mutatott, amelyet atyja igyekezett pénzzel is kibontakoztatni. A kis Liszt kilencéves korában már föllépett nyilvános hangversenyen Sopronban. Ezután Pozsonyban mutatta be játékát, ahol olyan sikert aratott, hogy a magyar f?urak közül ketten azonnal vállalkoztak arra, hogy a fiatal m?vész tanulmányainak összes költségét fedezik.
A „mosoni háromszögben”, mintegy negyven–ötven kilométer távolságban egymástól több híres zeneszerz? is született: Josef és Michael Haydn, Joachim József, Mosonyi Mihály, Dohnányi Ern? és Liszt Ferenc. „Keresem az okát – írja Békefi Ern? Liszt családjáról szóló kis könyvében –, hogyan lehetséges az, hogy err?l az aránylag kis területr?l ennyi neves m?vész került ki. Mit adtak ezek az egyszer? német községek Magyarországnak, s?t az egész világnak?” A rejtély kulcsa, amely ma nagyon megszívlelend?, az iskolai, de még inkább az iskolán kívüli zenei nevelésben van. Mert fest?nek, írónak elég egy ceruza, egy ecset, egy toll és papír. De „egy zenei tehetség feltétlenül elkallódik, ha nem sikerül részére valamilyen zenekari hangszert szerezni, és ha nem akad valaki, aki a zenetanítást végzi, és a zenei fejl?dést irányítja. Ezt tudták már kétszáz évvel ezel?tt is! Éppen ezért voltak a Moson megyei plébániáknak tartalék hangszerei. A zenetanulást az iskolamester vezette. Ha a növendék annyira haladt, hogy szólamát el tudta játszani, bekerült az együttesbe. Zenei érzéke csak itt fejl?dött igazán, amikor különböz? id?ben és különböz? magasságban megszólaló hangzatokat, szólamokat hallott. A Moson megyéb?l és környékér?l származó zenem?vészek túlnyomó részben így indultak el pályájukon. Josef és Michael Haydn, a rohraui falusi bognár két fia a rohraui iskolamesternél szerezte meg a zenei alapot. A boldogasszonyi szegény sz?cs fia (nagyapja is sz?cs volt), Brandt-Mosonyi Mihály a zenei alapot a boldogasszonyi iskolamesternél szerezte. Autodidakta volt, olyan alapot kapott, amelyre önszorgalomból építette a magasabb tudást. Joachim József, a köpcsényi szatócs fia a köpcsényi iskolamesternél szerezte a zenei alapot.” (Liszt nagyapja is itt volt iskolamester.)
Elmondhatjuk, hogy az ? áldozatos munkájuk ma is példaérték?. De nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a végs? eredményhez még valaki kellett: a pártoló, a segít?, a mecénás. Liszt Ferenc tanulmányait két gróf, Szapáry és Amadé Tádé fedezte.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló